PRIIT PIKAMÄE
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2023. április 20.[1]

C-219/22. sz. ügy

QS
ellen folytatott
büntetőeljárás;
a Rayonna prokuratura Burgas, TO Nesebar
részvételével

(a Rayonen sad – Nesebar [neszebari kerületi bíróság, Bulgária] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség – 2008/675/IB kerethatározat – Más tagállamokban hozott büntetőítéletek figyelembevétele – Korábbi büntetőítélet végrehajtási módjának megváltoztatása – Olyan büntetés, amelynek végrehajtását felfüggesztették – A próbaidő alatt elkövetett újabb bűncselekmény – A felfüggesztés visszavonása és a szabadságvesztés-büntetés tényleges végrehajtása”

I. Bevezetés

1. A Rayonen sad Nesebar (neszebari kerületi bíróság, Bulgária) által az EUMSZ 267. cikk alapján előterjesztett jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya az Európai Unió más tagállamaiban hozott ítéleteknek egy új büntetőeljárásban való figyelembevételéről szóló, 2008. július 24-i 2008/675/IB tanácsi kerethatározat[2] 3. cikkének értelmezése. E kérelmet a Rayonna prokuratura Nesebar (neszebari kerületi ügyészség, Bulgária) által a kérdést előterjesztő bírósághoz benyújtott, arra irányuló kérelem keretében terjesztették elő, hogy e bíróság ténylegesen hajtsa végre a román állampolgár QS-sel szemben egy romániai bíróság által korábban hozott büntetőítéletet.

2. A jelen ügy fontos jogi kérdéseket vet fel azzal kapcsolatban, hogy az uniós jogalkotó milyen korlátokat szab a kölcsönös elismerés elvének, amelyen a 2008/675 kerethatározat alapul, és amely lehetővé teszi a tagállami bíróság számára többek között azt, hogy a büntetések típusának és alkalmazható végrehajtási módjának meghatározása érdekében figyelembe vegye a más tagállamokban hozott jogerős büntetőítéleteket. Pontosabban a Bíróságnak arról kell állást foglalnia, hogy milyen szerepet kell tulajdonítani a büntetőjog „területisége” hagyományos elvének, amely a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló uniós térségben az

[1] Eredeti nyelv: francia.

[2] HL 2008. L 220., 32. o.

állami szuverenitás kifejeződése. Bár a 2008/675 kerethatározat előír az e két elv közötti ellentétek feloldását célzó rendelkezéseket, alkalmazásuk az értelmezési kétségekhez kapcsolódó akadályokba ütközik. Elengedhetetlen, hogy a Bíróság állást foglaljon e különösen érzékeny kérdésekkel kapcsolatban, mivel ettől függ a bűnüldöző hatóságok közötti jó együttműködés.

II. Jogi háttér

A. Az uniós jog

1. A 2008/675 kerethatározat

3. E kerethatározat „Tárgy” című 1. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„E kerethatározat célja azon feltételek meghatározása, amelyek alapján egy bizonyos személy elleni a tagállamban indult büntetőeljárás során, az ugyanezen személlyel szembeni más tagállamban, eltérő cselekmények alapján hozott korábbi büntetőítéleteket figyelembe veszik.”

4. Az említett kerethatározat „Fogalommeghatározások” című 2. cikke a következőket írja elő:

„E kerethatározat alkalmazásában: »büntetőítélet«: a valamely bűncselekményben való bűnösség megállapítására jogosult büntetőbíróság jogerős határozata.”

5. Ugyanezen kerethatározat „Valamely más tagállamban hozott büntetőítéletnek egy új büntetőeljárásban való figyelembevétele” című 3. cikkének szövege a következő:

„(1) Minden tagállam biztosítja, hogy a valamely személy ellen folytatott büntetőeljárás folyamán az ugyanazon személy ellen más cselekmények miatt más tagállamban hozott olyan büntetőítéleteket, amelyekkel kapcsolatban a kölcsönös jogsegélyről vagy a bűnügyi nyilvántartásból származó információk cseréjéről szóló hatályos eszközök értelmében információkat szereztek, a korábbi nemzeti büntetőítéletekkel azonos mértékben figyelembe veszik, és hogy azokhoz a korábbi nemzeti büntetőítéletekével megegyező hatály fűződik, összhangban a nemzeti jogszabályokkal.

(2) Az (1) bekezdést alkalmazni kell a tárgyalás előtti szakasz, a tárgyalás, és a büntetőítélet végrehajtása során, különösen az alkalmazandó eljárási szabályok tekintetében, ideértve az ideiglenes letartóztatásra, a bűncselekmény meghatározására, a büntetés típusára és mértékére, valamint a határozat végrehajtására vonatkozó szabályokat is.

(3) A más tagállamokban hozott korábbi büntetőítéleteknek az (1) bekezdésben előírtak szerinti figyelembevétele nem járhat a korábbi büntetőítéleteknek vagy a végrehajtásukkal kapcsolatos határozatoknak az új eljárást folytató tagállam általi megváltoztatásával, visszavonásával vagy felülvizsgálatával.

(4) A (3) bekezdéssel összhangban az (1) bekezdés nem alkalmazandó annyiban, amennyiben a korábbi büntetőítélet az új eljárást folytató tagállam nemzeti ítélete lett volna, és a korábbi büntetőítélet figyelembevétele – a tagállam nemzeti jogával összhangban – a korábbi büntetőítélet vagy a végrehajtásával kapcsolatos határozatok megváltoztatását, visszavonását vagy felülvizsgálatát eredményezte volna [helyesen: annyiban, amennyiben megállapítható, hogy ha a

korábbi büntetőítélet az új eljárást folytató tagállam nemzeti ítélete lett volna, a korábbi büntetőítélet figyelembevétele – a tagállam nemzeti jogával összhangban – a korábbi büntetőítélet vagy a végrehajtásával kapcsolatos határozatok megváltoztatását, visszavonását vagy felülvizsgálatát eredményezte volna].

(5) Amennyiben a bűncselekményt, amellyel kapcsolatban az új eljárás folyik, a korábbi büntetőítélet kiszabása vagy teljes végrehajtása előtt követték el, az (1) és (2) bekezdés nem járhat azzal, hogy a tagállamok kötelesek legyenek a büntetéskiszabásra vonatkozó nemzeti szabályaikat alkalmazni, ami azt eredményezné, hogy ezen szabályoknak a külföldi büntetőítéletekre való alkalmazása korlátozná a bírót a büntetéskiszabásban az új eljárás során.

A tagállamoknak ugyanakkor biztosítaniuk kell, hogy bíróságaik ilyen esetekben egyébként figyelembe vehessék a más tagállamokban hozott korábbi büntetőítéleteket.”

2. A 2008/947/IB kerethatározat

6. A kölcsönös elismerés elvének az ítéletekre és próbaidőt megállapító határozatokra való, a próbaidő alatti magatartási szabályok és alternatív szankciók felügyelete céljából történő alkalmazásáról szóló, 2008. november 27-i 2008/947/IB tanácsi kerethatározat[3] „Célok és hatály” című 1. cikke a következőket írja elő:

„(1) E kerethatározat célja az elítéltek társadalmi beilleszkedésének elősegítése, az áldozatok és a lakosság védelmének fokozása, valamint a megfelelő, próbaidő alatti magatartási szabályok és alternatív szankciók alkalmazásának megkönnyítése az olyan elkövetők esetében, akik nem az elítélés szerinti államban élnek. […]

[…]

(3) E kerethatározatot nem kell alkalmazni

a) azon büntetőügyekben hozott, szabadságvesztés büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonással járó intézkedéseket alkalmazó ítéleteknek a végrehajtására, amelyek a 2008/909/IB tanácsi kerethatározat[4] hatálya alá tartoznak.

[…]”

7. A 2008/947 kerethatározat „Az ítélet és adott esetben próbaidőt megállapító határozat továbbítására vonatkozó kritériumok” című 5. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A kibocsátó állam illetékes hatósága továbbíthatja az ítéletet és adott esetben a próbaidőt megállapító határozatot azon tagállam illetékes hatósága részére, amelyben az elítélt személy törvényes és szokásos tartózkodási helye található, ha az elítélt személy visszatért vagy vissza kíván térni abba az államba.

[3] HL 2008. L 337., 102. o.

[4] A kölcsönös elismerés elvének büntetőügyekben hozott, szabadságvesztés büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonással járó intézkedéseket alkalmazó ítéleteknek az Európai Unióban való végrehajtása céljából történő alkalmazásáról szóló, 2008. november 27-i tanácsi kerethatározat (HL 2008. L 327., 27. o).

(2) A kibocsátó állam illetékes hatósága az elítélt személy kérelmére továbbíthatja az ítéletet és adott esetben a próbaidőt megállapító határozatot az elítélt személy törvényes és szokásos tartózkodási helyéül szolgáló tagállamtól eltérő tagállam illetékes hatóságának, feltéve hogy ez utóbbi hatóság a továbbításhoz hozzájárult."

8. E kerethatározat „A valamennyi további határozat meghozatalára vonatkozó joghatóság és az irányadó jog" című 14. cikke (1) bekezdésének szövege a következő:

„A végrehajtó állam illetékes hatósága joghatósággal rendelkezik a felfüggesztett büntetéssel, feltételes szabadságra bocsátással, próbára bocsátással és alternatív szankciókkal kapcsolatos minden további határozat meghozatala tekintetében, különösen a próbaidő alatti magatartási szabály vagy alternatív szankció be nem tartása esetén, vagy ha az elítélt személy újabb bűncselekményt követ el.

E további határozatok közé tartozik különösen:

[…]

b) az ítélet végrehajtása felfüggesztésének a visszavonása vagy a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos határozatnak a visszavonása; […]"

B. A bolgár jog

9. A Nakazatelen kodeks (büntető törvénykönyv) 8. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az Európai Unió valamely más tagállamában a bolgár büntető törvénykönyv szerint bűncselekménynek minősülő cselekmény miatt hozott jogerős büntetőítéletet a Bolgár Köztársaságban ugyanazon személy ellen folytatott minden büntetőeljárásban figyelembe kell venni."

10. E törvénykönyv 68. cikkének (1) bekezdése a következőképpen szól:

„Az elítéltnek a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés-büntetést is le kell töltenie, ha a próbaidő alatt újabb közvádra üldözendő szándékos bűncselekményt követ el, amely miatt szabadságvesztés-büntetést szabnak ki vele szemben, még ha a büntetőítélet meghozatalára a próbaidő letelte után kerül is sor."

11. Az említett törvénykönyv 343b. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A megfelelően bizonyított, 1,2 ezreléknél magasabb véralkoholszint mellett történő gépjárművezetés egy évtől három évig terjedő szabadságvesztés-büntetéssel, valamint kétszáz [bolgár levától (BGN)] ezer BGN-ig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő."

III. A tényállás, az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

12. QS Romániában élő román állampolgár.

13. Egy 2019. április 3-i, a Curtea de Appel Cluji (kolozsvári ítélőtábla, Románia) 2019. június 24-i, jogerőre emelkedett ítéletével helybenhagyott ítélettel QS-t ittas járművezetés bűncselekménye (a továbbiakban: első bűncselekmény) miatt egy év hat hónap szabadságvesztés-büntetésre ítélték, amelynek végrehajtását két év próbaidőre, vagyis 2021. június 24-ig felfüggesztették (a továbbiakban: első büntetőítélet).

14. QS a próbaidő alatt, 2020. szeptember 1-jén Bulgária területén a bolgár büntető törvénykönyv 343b. cikkének (1) bekezdése szerinti alkoholos befolyásoltság alatt történő gépjárművezetés bűncselekményét követte el (a továbbiakban: második bűncselekmény).

15. A Rayonen sad Nesebar (neszebari kerületi bíróság) 2022. március 9-én jogerőre emelkedett végzésével QS-t három hónap szabadságvesztés-büntetésre, 150 BGN (hozzávetőleg 77 euró) pénzbüntetésre, valamint a járművezetői engedély 12 hónapra történő visszavonására ítélte (a továbbiakban: második büntetőítélet).

16. 2022. március 23-án a Rayonna prokuratura Burgas (burgaszi kerületi ügyészség, Bulgária) ügyésze e bíróságtól, amely a kérdést előterjesztő bíróság, a bolgár büntető törvénykönyv 68. cikkének (1) bekezdése alapján kérte az első büntetőítélet végrehajtását azzal az indokkal, hogy a második bűncselekményt az e büntetőítéletben előírt próbaidő alatt követték el.

17. Ebben az összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróságban kétség merült fel a 2008/675 kerethatározat 3. cikkének értelmezésével kapcsolatban.

18. E tekintetben e bíróság rámutat, hogy az e kerethatározatban, és különösen a 3. cikkének (1) bekezdésében rögzített elveket a bolgár büntető törvénykönyv 8. cikkének (2) bekezdése ültette át annak előírásával, hogy a valamely más tagállamban e törvénykönyv szerint bűncselekménynek minősülő cselekmény miatt hozott jogerős büntetőítéletet a Bulgáriában ugyanazon személy ellen folytatott minden büntetőeljárásban figyelembe kell venni.

19. Márpedig ez a helyzet az első büntetőítélet esetében, mivel QS-t Romániában jogerősen egy év hat hónap szabadságvesztés-büntetésre ítélték, és mivel a kölcsönös jogsegély eszközei útján összegyűjtött információk alapján megállapítást nyert, hogy az első bűncselekményt megvalósító cselekmény hasonlít a második bűncselekményt megvalósító cselekményhez.

20. A kérdést előterjesztő bíróság ezenkívül megállapítja, hogy a jelen ügyben teljesül a bolgár büntető törvénykönyv 68. cikkének (1) bekezdésében az ezen büntetőítélet végrehajtása tekintetében előírt valamennyi feltétel. QS ugyanis az említett büntetőítéletben megállapított próbaidő lejárta előtt újabb közvádra üldözendő szándékos bűncselekményt követett el, amely miatt szabadságvesztés-büntetést szabtak ki vele szemben.

21. Így e bíróság úgy véli, hogy a bolgár büntető törvénykönyv 8. cikke (2) bekezdésének és 68. cikke (1) bekezdésének együttesen értelmezett rendelkezései alapján figyelembe kell vennie az első büntetőítéletet, és végre kell hajtania azt. Felmerül azonban a kérdés, hogy a 2008/675 kerethatározat 3. cikkének (3) bekezdésével ellentétes-e az ilyen figyelembevétel.

22. E tekintetben az említett bíróság megjegyzi, hogy e rendelkezés a Bíróság értelmezése szerint azt követeli meg, hogy ne vizsgálják felül a korábbi büntetőítélet végrehajtására vonatkozó határozatot. Úgy véli azonban, hogy a jelen ügy különbözik a Beshkov ítélet[5] alapjául szolgáló

[5] 2017. szeptember 21-i Beshkov ítélet (C-171/16, a továbbiakban: Beshkov ítélet, EU:C:2017:710).

ügytől, amelyben a Bíróság úgy értelmezte az említett rendelkezést, hogy összbüntetés kiszabásakor nem változtatható meg e büntetés végrehajtásának valamely másik tagállamban meghatározott módja.

23. A jelen ügyben ugyanis a kérdést előterjesztő bíróság nem vizsgálja felül vagy változtatja meg mérlegelési jogkörében az első büntetőítélet végrehajtásának módját, hanem a végrehajtási mód egy, a bolgár büntető törvénykönyv 68. cikkének (1) bekezdéséhez hasonló kógens rendelkezés következménye, amely a próbaidőre felfüggesztett büntetés végrehajtására kötelezi a kérdést előterjesztő bíróságot, amennyiben – mint a jelen ügyben – annak valamennyi feltétele fennáll.

24. E körülmények között határozott úgy a Rayonen sad Nesebar (neszebari kerületi bíróság), hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni [a 2008/675 kerethatározat] 3. cikkének (3) bekezdését, hogy azzal ellentétes [a bolgár büntető törvénykönyv] 8. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett 68. cikkének (1) bekezdésében foglalt[akból eredőhöz] hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely szerint az a nemzeti bíróság, amely a valamely másik tagállam bírósága által hozott korábbi büntetőítéletben kiszabott büntetés végrehajtása iránti kérelem ügyében jár el, e célból a tényleges végrehajtást elrendelve megváltoztathatja ez utóbbi büntetés végrehajtási módját?”

IV. A Bíróság előtti eljárás

25. A 2022. március 25-én kelt előzetes döntéshozatalra utaló határozat 2022. március 28-án érkezett a Bíróság Hivatalához.

26. Az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23. cikkében előírt határidőn belül QS és az Európai Bizottság terjesztett elő írásbeli észrevételeket.

27. A 2023. január 24-i általános értekezleten a Bíróság úgy határozott, hogy az ügyben nem tart tárgyalást.

V. Jogi elemzés

A. Előzetes megjegyzések

1. A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló európai uniós térségben a bűncselekmény elkövetőjének büntetett előélete figyelembevételének szükségességéről

28. A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségben, amely a kölcsönös bizalmon alapul, az Unió intézkedéseket hozott a polgárok bűnözés elleni védelmének biztosítása érdekében, biztosítva ugyanakkor, hogy alapvető jogaikat tiszteletben tartsák, amikor akár sértettként, akár terheltként büntetőeljárásban vesznek részt. A jog érvényesülésén alapuló ilyen integrált térség létrehozása szükségessé teszi, hogy az egyik tagállamban elmarasztalt személyekkel szemben kiszabott ítéleteket a jövőbeni bűncselekmények megelőzése céljából a többi tagállamban is figyelembe vegyék. Hasonlóképpen, ha azonos elkövető újabb

bűncselekményt követ el, akkor – az eljárás tisztességességének megőrzése mellett – ezt a magatartási tényezőt az új büntetőeljárás keretében is figyelembe kell venni.[6]

29. Ugyanis az Unión belüli hatékony büntető igazságszolgáltatás érdekében valamennyi tagállamnak olyan szabályozással kell rendelkeznie, amely a büntetőeljárás mindegyik szakaszában figyelembe veszi, hogy az adott személy első ízben követett-e el bűncselekményt, vagy pedig már elítélték egy másik tagállamban. Az új büntetőeljárás hatékony lefolytatása – különösen az előzetes letartóztatásra vagy az óvadékra vonatkozó körültekintő döntések – szempontjából lényeges, hogy értékelni lehessen az elkövető bűnügyi múltját, és az ítélethozatalkor valamennyi információ rendelkezésre álljon. Ebben az összefüggésben fogadták el a 2008/675 kerethatározatot. E jogi eszköz megköveteli a tagállami igazságügyi hatóságoktól, hogy vegyék figyelembe a más tagállamok bíróságai által hozott jogerős büntetőítéleteket, feltéve hogy bizonyos feltételek teljesülnek.[7]

2. A kölcsönös elismerés elve alóli, a 2008/675 kerethatározatban előírt kivételekről

30. A 2008/675 kerethatározat az e kötelezettség alóli néhány kivételt ír elő, amelyek célja lényegében, hogy megőrizzék a tagállamok büntető igazságszolgáltatás területén fennálló szuverenitását azáltal, hogy megtiltják a többi tagállamnak, hogy helyettük hozzanak meg bizonyos határozatokat.[8] Így e kivételek azzal a hatással járnak, hogy összehangolják a különböző igazságszolgáltatási szervek joghatóságát, biztosítva az Unión belül a büntető igazságszolgáltatás bizonyos fokú koherenciáját.

31. Előzetes döntéshozatal iránti kérelmével a kérdést előterjesztő bíróság *az említett kivételek egyikének*, tudniillik a 2008/675 kerethatározat 3. cikkének (3) bekezdésében szereplő kivételnek *a terjedelmére* kérdez rá, amely bekezdés szerint „[a] más tagállamokban hozott korábbi büntetőítéleteknek [a] […] figyelembevétele nem járhat a korábbi büntetőítéleteknek vagy a végrehajtásukkal kapcsolatos határozatoknak az új eljárást folytató tagállam általi megváltoztatásával, visszavonásával vagy felülvizsgálatával”. E bíróság szerint a bolgár szabályozás által számára előírt azon kötelezettség, hogy a valamely más tagállamban korábban elítélt személlyel szembeni új büntetőeljárás keretében visszavonja a valamely másik tagállamban hozott korábbi büntetőítélettel kiszabott büntetés végrehajtásának felfüggesztését, és *rendelje el e büntetésnek a területén történő tényleges végrehajtását*, ellentétesnek bizonyulhat a fent hivatkozott rendelkezésben foglaltakkal. A Bíróság válaszának figyelembe kell vennie a kérdést előterjesztő bíróság előtt álló kihívásokat, és kellően pontosnak kell lennie ahhoz, hogy ez utóbbi eldönthesse a jogvitát.

32. Mindazonáltal e kérdés vizsgálata előtt azzal a kérdéssel kell foglalkozni, hogy a bolgár szabályozásban szereplő, az előző pontban leírt eset a 2008/675 kerethatározat 3. cikke (1) bekezdésének – vagyis a tagállamok számára a kölcsönös elismerés elvének alkalmazására vonatkozó kötelezettséget előíró rendelkezésnek – a hatálya alá tartozik-e. E rendelkezés

6 A 2018. július 5-i Lada ítéletben (C-390/16, EU:C:2018:532, 36. pont) a Bíróság a jog érvényesülésén alapuló európai térségen belül olyan „igazságügyi kultúra” kialakításáról beszél, amelyben főszabály szerint figyelembe kell venni a más tagállamokban hozott korábbi büntetőítéleteket.

7 A 2023. január 12-i MV (Összbüntetésbe foglalás) ítéletben (C-583/22 PPU, EU:C:2023:5, 65. pont) a Bíróság kimondta, hogy a 2008/675 kerethatározat tiszteletben tartja az e célkitűzés eléréséhez szükséges nemzeti eljárások és megoldások sokféleségét. Így „e kerethatározat az EUMSZ 67. cikk (1) bekezdésének megfelelően hozzájárul a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség megteremtéséhez az Unión belül, tiszteletben tartva a tagállamok eltérő jogrendszereit és jogi hagyományait”.

8 Lásd e tekintetben: Muñoz de Morales Romero, M., „The taking into account of EU previous convictions in joint/accumulated punishment: the Spanish case”, *European criminal law review*, 2018, 8 (2) kötet, 244. és azt követő oldalak.

értelmében a kérdést előterjesztő bíróságnak *a priori* figyelembe kell vennie a QS-sel szemben Romániában hozott első büntetőítéletet. Ez a jogkövetkezmény csak akkor lenne kizárt, ha a 2008/675 kerethatározat 3. cikkének (3) bekezdésében foglalt kivételt kellene alkalmazni.

33. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés elemzése lényegében az előző pontokban leírt sémát követi. Következésképpen először azt vizsgálom meg, hogy a 2008/675 kerethatározat alkalmazható-e a jelen ügyben.[9] Másodszor kifejtem, hogy milyen terjedelemmel bír az e kerethatározat által megállapított, a korábbi büntetőítéletek figyelembevételére vonatkozó kötelezettség.[10] Végül, harmadszor, alkalmazni fogom a jelen ügyre az e kötelezettség alapját képező elveket.[11] Amint azt részletesen ki fogom fejteni, az elemzés meg fogja mutatni, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által értelmezett, *szóban forgó bolgár szabályozás nem felel meg* az említett kerethatározat 3. cikkének (3) bekezdésében foglalt *be nem avatkozás elvének*.

34. Pontosítani kell, hogy amikor a szóban forgó „bolgár szabályozásra" hivatkozom, ez azon két nemzeti rendelkezés – tudniillik a bolgár büntető törvénykönyv 8. cikke (2) bekezdésének és 68. cikke (1) bekezdésének – együttes értelmezését foglalja magában, amelyek a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott információk szerint előírják számára a jelen indítvány 31. pontjában említett kötelezettséget. Bár – amint arra a Bizottság észrevételeiben rámutat – az ilyen értelmezés nem tűnik ki könnyen a szóban forgó rendelkezések olvasatából,[12] a nemzeti jogrend rendelkezéseinek értelmezését illetően a Bíróságnak főszabály szerint az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban foglalt minősítésre kell hagyatkoznia.[13] Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést tehát a bolgár jognak a kérdést előterjesztő bíróság által kifejtett értelmezése alapján kell megvizsgálni.

B. A 2008/675 kerethatározat alkalmazhatóságáról

35. Elöljáróban meg kell jegyezni, hogy a 2008/675 kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdése értelmében e kerethatározat célja *„azon feltételek meghatározása, amelyek alapján* egy bizonyos személy elleni a tagállamban indult büntetőeljárás során, az ugyanezen személlyel szembeni más tagállamban, eltérő cselekmények alapján hozott *korábbi büntetőítéleteket figyelembe veszik*".[14] Amint az e kerethatározat (2) preambulumbekezdéséből kitűnik, e kerethatározat arra irányul, hogy lehetővé tegye az elkövető büntetett előéletének értékelését.

36. Ebből következik, hogy a 2008/675 kerethatározat azokra a helyzetekre alkalmazandó, amelyekben egy másik tagállamban korábban elítélt személlyel szemben – e kerethatározat címének és 3. cikke címének szövege szerint – „új büntetőeljárás" van folyamatban. Amint az az említett kerethatározat 3. cikkének (2) bekezdéséből és (7) preambulumbekezdéséből következik, az „új büntetőeljárás" fogalmát tágan kell értelmezni, oly módon, hogy az magában foglalja a tárgyalás előtti szakaszt, magát a tárgyalást, és *a büntetőítélet végrehajtásának szakaszát*.

9 Lásd a jelen indítvány 35. és azt követő pontjait.

10 Lásd a jelen indítvány 42. és azt követő pontjait.

11 Lásd a jelen indítvány 55. és azt követő pontjait.

12 A 2008/675 kerethatározatot a büntető törvénykönyv 8. cikkének (2) bekezdése ültette át a bolgár jogba. Márpedig e rendelkezés szövege nem kötelezi a bolgár bíróságot arra, hogy egyoldalúan rendelje el egy másik tagállamban hozott, büntetőjogi felelősséget megállapító ítélet végrehajtását. Ez a kötelezettség inkább az említett rendelkezésnek e törvénykönyv 68. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben történő alkalmazásából és értelmezéséből ered. Mindemellett meg kell jegyezni, hogy ez utóbbi rendelkezés csupán a tagállamok büntetőjogának egy, a büntetőítéletekkel kapcsolatos általános elvét tükrözi, nevezetesen az büntetőítélet végrehajtása felfüggesztésének visszavonását azokban az esetekben, amikor az elítélt személy a próbaidő alatt újabb bűncselekményt követ el.

13 2018. augusztus 7-i Banco Santander és Escobedo Cortés ítélet (C-96/16 és C-94/17, EU:C:2018:643, 57. pont); 2020. december 17-i Generalstaatsanwaltschaft Berlin (Ukrajnába történő kiadatás) ítélet (C-398/19, EU:C:2020:1032, 62. pont).

14 Kiemelés tőlem.

37. A jelen ügyben számomra úgy tűnik, hogy mivel a QS-sel szemben Bulgáriában indított eljárás a 2020. szeptember 1-jén ezen országban elkövetett ittas járművezetés bűncselekménye miatti büntetőeljárás lefolytatására irányul, *azt a 2008/675 kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „új büntetőeljárásnak” kell tekinteni*. Következésképpen a bolgár igazságügyi hatóságok főszabály szerint a 2008/675 kerethatározat 3. cikkének (1) bekezdésében foglalt egyenértékűség elvének megfelelően kötelesek figyelembe venni a Romániában hozott korábbi büntetőítéletet.

38. A szintén ittas járművezetés miatt hozott korábbi büntetőítélet figyelembevétele jelentőséggel bírhat mind magának a tárgyalásnak a keretében, különösen az újabb bűncselekmény miatt kiszabott büntetés típusának és mértékének meghatározását illetően, mind pedig *a büntetőítélet végrehajtásának szakaszában, a végrehajtási módjának meghatározását illetően*. Amint arra ugyanis a jelen indítványban rámutattam,[15] a kérdést előterjesztő bíróság pontosan azt kérdezi, hogy elrendelhető-e a Romániában hozott büntetőítélet tényleges végrehajtása Bulgáriában. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést így kell értelmezni.

39. Ebben az összefüggésben emlékeztetni kell a Bíróság azon ítélkezési gyakorlatára, amely szerint a 2008/675 kerethatározat „nemcsak a terhelt esetleges bűnösségének meghatározásával és megállapításával összefüggő eljárásokra alkalmazandó”,[16] hanem „arra a nemzeti eljárásra [is], amelynek tárgya olyan összbüntetésbe foglalt szabadságvesztés-büntetés végrehajtás céljából történő kiszabása, amely figyelembe veszi az e személlyel szemben a nemzeti bíróság által kiszabott büntetést, *valamint a valamely másik tagállam bírósága által* ugyanezen személlyel szemben eltérő cselekmények miatt *hozott korábbi büntetőítéletben kiszabott büntetést is*”.[17] E körülmények között *a büntetés végrehajtására vonatkozó nemzeti eljárásról* van szó, amelynek keretében figyelembe kell venni a más tagállamban korábban hozott büntetőítélettel kiszabott büntetést is.

40. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban leírt helyzetben a (Bulgáriában folyamatban lévő) nemzeti eljárás *egy másik tagállamban* (Romániában) *hozott, próbaidőre felfüggesztett büntetés végrehajtására* vonatkozik. A nemzeti eljárás ugyanakkor csak egy, a próbaidő alatt Bulgáriában elkövetett újabb bűncselekmény miatt hozott jogerős büntetőítélet fennállása miatt indult. A szóban forgó bolgár szabályozásnak megfelelően, amelyre az előzetes döntéshozatalra utaló határozat hivatkozik, a vádlott és az ügyész között az elkövetett bűncselekménnyel kapcsolatban létrejött megállapodás jóváhagyására hivatott bolgár bíróságnak *a korábban kiszabott, próbaidőre felfüggesztett büntetés végrehajtásáról is határoznia kell*.

41. E körülmények között számomra úgy tűnik, hogy a 2008/675 kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „új büntetőeljárás” fogalma alá tartozik az egyik tagállamban hozott korábbi büntetőítélettel kiszabott büntetés végrehajtása felfüggesztésének amiatt történő visszavonása érdekében egy másik tagállamban indított eljárás, hogy az érintett személyt az e korábbi büntetőítéletben előírt próbaidő alatt elkövetett újabb bűncselekmény miatt elítélték. Következésképpen e kerethatározat főszabály szerint alkalmazandó a jelen ügyben.

15 Lásd a jelen indítvány 31. pontját.

16 Lásd: Beshkov ítélet, 28. pont.

17 Beshkov ítélet, 29. pont; 2021. április 15-i AV (Összbüntetési ítélet) ítélet (C-221/19, EU:C:2021:278, 52. pont). Kiemelés tőlem.

C. A 2008/675 kerethatározat által megállapított, a korábbi büntetőítéletek figyelembevételére vonatkozó kötelezettség terjedelméről

42. Ezt követően meg kell vizsgálni a 2008/675 kerethatározat által megállapított, a korábbi büntetőítéletek figyelembevételére vonatkozó kötelezettség terjedelmét, és foglalkozni kell azzal a kérdéssel, hogy vannak-e olyan kivételek, amelyek a jelen ügyben fennállóakhoz hasonló körülményekre alkalmazhatók.

43. E tekintetben először is a 2008/675 kerethatározat (2) preambulumbekezdését kell említeni, amelyből kitűnik, hogy e kerethatározat célja *a büntetőügyekben hozott határozatok kölcsönös elismerése elvének* megvalósítása, és előírja, hogy „egy tagállam bírósága számára lehetővé kell tenni a más tagállamok bíróságai által büntetőeljárásban hozott jogerős ítéletek figyelembevételét az elkövető büntetett előéletének értékelésekor, visszaesői minőségének megállapításakor, valamint a büntetések típusának és végrehajtásuk megfelelő módjának meghatározásakor”. A (3) preambulumbekezdésének megfelelően e kerethatározat „célja az, hogy a más tagállamokban hozott büntetőítéletek figyelembevételére vonatkozóan *minimumkötelezettséget írjon elő* a tagállamok számára”[18] a kölcsönös elismerés elve alapján. Rá kell mutatni arra, hogy a Bíróság ezt a kötelezettséget úgy értelmezte, hogy a korábban hozott büntetőítéleteket „úgy kell figyelembe venni, *ahogyan azokat meghozták*”.[19]

44. Másodszor, emlékeztetni kell a 2008/675 kerethatározat 3. cikkének (1) bekezdésében foglalt *egyenértékűség elvére*, amelyre e kerethatározat (5) és (6) preambulumbekezdése is hivatkozik. Ezen elv értelmében „a tagállamok kötelesek *a saját bíróságaik által*, a nemzeti jogszabályokkal összhangban *hozott büntetőítéletekkel azonos hatályt* fűzni a más tagállamokban hozott büntetőítéletekhez”.[20] Ezen (5) preambulumbekezdés pontosítja, hogy e kerethatározatnak „nem célja a nemzeti jogszabályok által a korábbi büntetőítéletekre vonatkozóan meghatározott következmények harmonizálása”, hanem csak azt követeli meg, hogy a más tagállamokban hozott korábbi büntetőítéleteket úgy vegyék figyelembe, mintha azokat az új büntetőeljárás szerinti tagállam igazságügyi hatóságai hozták volna.

45. Harmadszor fel kell hívni a figyelmet a 2008/675 kerethatározat 3. cikkének (3) bekezdésében foglalt *be nem avatkozás elvére*, amely véleményem szerint a jelen ügy szempontjából különösen releváns. Ezen elv szerint „[a] más tagállamokban hozott korábbi büntetőítéleteknek [a] […] figyelembevétele *nem járhat* a korábbi büntetőítéleteknek vagy *a végrehajtásukkal kapcsolatos határozatoknak az új eljárást folytató tagállam általi megváltoztatásával*, visszavonásával vagy felülvizsgálatával”.[21] Ezt az elvet pontosítja ezen kerethatározat 3. cikkének (4) bekezdése, amelyből kitűnik, hogy a kölcsönös elismerés elve „*nem alkalmazandó annyiban, amennyiben* megállapítható, hogy ha a korábbi büntetőítélet az új eljárást folytató tagállam nemzeti ítélete lett volna, *a korábbi büntetőítélet figyelembevétele* – a tagállam nemzeti jogával összhangban – a korábbi büntetőítélet vagy *a végrehajtásával kapcsolatos határozatok megváltoztatását*, visszavonását vagy felülvizsgálatát *eredményezte volna*”.[22]

[18] Kiemelés tőlem.

[19] Beshkov ítélet, 37. pont; 2018. július 5-i Lada ítélet (C-390/16, EU:C:2018:532, 39. pont); 2021. április 15-i AV (Összbüntetési ítélet) ítélet (C-221/19, EU:C:2021:278, 53. pont). Kiemelés tőlem.

[20] A 2008/675 kerethatározat (5) preambulumbekezdése. Kiemelés tőlem.

[21] Kiemelés tőlem.

[22] Kiemelés tőlem.

46. E (3) és (4) bekezdés kiegészíti egymást, ezért azokat a be nem avatkozás elve terjedelmének értékelése érdekében együttesen kell értelmezni. Ebből következik, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés vizsgálatába a 2008/675 kerethatározat (3) cikkének (4) bekezdését is be kell vonni. Ennek nem képezi akadályát, hogy azt a kérdést előterjesztő bíróság nem említette kifejezetten, mivel a Bíróság feladata, hogy megadja e bíróság számára az uniós jog értelmezésének minden olyan elemét, amely hasznos lehet az utóbbi előtt lévő ügy megítéléséhez, akár hivatkozott ezekre a kérdéseinek szövegében, akár nem. A Bíróság többször emlékeztetett arra, hogy valamely előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést a Szerződés és a másodlagos jog valamennyi olyan rendelkezésének fényében kell megvizsgálni, amelyek relevánsak lehetnek az előterjesztett kérdés vonatkozásában. [23]

47. Hasonlóképpen nem szabad alulbecsülni a preambulum jelentőségét a 2008/675 kerethatározat releváns rendelkezéseinek értelmezése szempontjából. Ugyanis, noha az uniós jogi aktusokban a preambulum önmagában nem rendelkezik jogi kötőerővel, mivel leíró, és nem előíró jellegű, ugyanakkor a Bíróság ítélkezési gyakorlata nem elhanyagolható jelentőséget tulajdonít neki az értelmezés céljára. [24] A preambulum e jogi aktusok értelmezésével kapcsolatban valóban értékes támpontot jelent, mivel lehetővé teszi az uniós jogalkotó szándékának jobb megértését. [25] Ebből a szempontból kell megemlíteni a 2008/675 kerethatározat (14) preambulumbekezdését, figyelemmel arra, hogy az kifejti az e kerethatározat 3. cikkének (3) és (4) bekezdésében használt „[e]gy ítélet vagy *annak végrehajtása közti kölcsönhatás*” [26] fogalmát.

48. A kölcsönös elismerés elve – az uniós jog e sajátos területén fennálló – terjedelmének értékelése szempontjából szintén relevánsnak tűnik számomra a 2008/675 kerethatározat (6) preambulumbekezdése, amelyből kitűnik, hogy e kerethatározatnak „*nem célja* a más tagállamokban hozott bírósági ítéleteknek egy adott tagállamban való *végrehajtása*”. [27] Ez a pontosítás logikus az említett kerethatározat alapjául szolgáló be nem avatkozás elve szempontjából, mivel máskülönben minden tagállam szabadon beavatkozhatna egy másik tagállam bíróságainak végrehajtási határozataiba, ami sértené a bírósági határozatoknak a jog érvényesülésén alapuló integrált térségen belüli koherenciáját is.

49. A fent említett rendelkezések – az azokat kifejtő preambulumbekezdések fényében értelmezve – azt mutatják, hogy *a be nem avatkozás elve bizonyos korlátokat szab a kölcsönös elismerés elvének*, amelyeket a fent hivatkozott „kölcsönhatás” fogalma határoz meg. A 2008/675 kerethatározat (14) preambulumbekezdése e tekintetben bizonyos pontosításokkal szolgál, mivel tisztázza, hogy több bűncselekmény miatt összbüntetés kiszabása „kölcsönhatásnak”, és ennélfogva az e kerethatározat által tiltott „beavatkozásnak” minősül akkor, ha az első büntetőítéletet *még nem hajtották végre*, vagy *annak végrehajtását nem „adták át” egy másik tagállamnak*. [28]

50. Ami kifejezetten az e (14) preambulumbekezdésben említett azon lehetőséget illeti, hogy egy büntetőítélet végrehajtását egy másik tagállamnak „átadják”, hangsúlyozni kell, hogy mindenesetre a büntetőjog területiségére vonatkozó, alapesetben alkalmazandó általános elv alóli kivételről van szó. Ez az értékelés megfelel a Bobek főtanácsnok C-2/19. sz. A. P. (Próbaidő alatti magatartási

[23] 2022. június 16-i Obshtina Razlog ítélet (C-376/21, EU:C:2022:472, 51. pont).

[24] Lásd: 2022. szeptember 15-i HN (Kitoloncolt vádlott elleni eljárás) ítélet (C-420/20, EU:C:2022:679, 35., 52. és 53. pont).

[25] Lásd: Richard de la Tour főtanácsnok HN (Kitoloncolt vádlott elleni eljárás) ügyre vonatkozó indítványa (C-420/20, EU:C:2022:157, 68. pont).

[26] Kiemelés tőlem.

[27] Kiemelés tőlem.

[28] Lásd: 2021. április 15-i AV (Összbüntetési ítélet) ítélet (C-221/19, EU:C:2021:278, 55. pont).

szabályok) ügyre vonatkozó indítványában [29] szereplő elemzésnek. A be nem avatkozás elve, amelyet a 2008/675 kerethatározat 3. cikkének (3) és (4) bekezdése rögzít, biztosítja az ítélethozatal szerinti tagállam ahhoz való jogának tiszteletben tartását, hogy a bíróságai által hozott büntetőítéleteket a területén és a nemzeti jogában előírt módon hajtsa végre.

51. Konkrétan, az általános elvtől el lehet térni, ha a korábbi büntetőítéletet hozó tagállam a próbaidőre felfüggesztett büntetést kiszabó ítéletet (és adott esetben a próbaidőt megállapító határozatot) a 2008/947 kerethatározat rendelkezéseinek megfelelően a próbaidő alatti magatartási szabályoknak az új büntetőeljárást folytató tagállamban történő felügyelete céljából továbbította ez utóbbi tagállam illetékes hatóságának. Ha ez utóbbi tagállam elismeri az első tagállamban hozott büntetőítéletet, e kerethatározat 14. cikke alapján vállalhatja a felelősséget minden további határozatért, és különösen visszavonhatja az ítélet végrehajtásának felfüggesztését abban az esetben, ha az elítélt személy újabb bűncselekményt követ el. A 2008/947 kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdése szerint e mechanizmus célja „az elítéltek társadalmi beilleszkedésének elősegítése, az áldozatok és a lakosság védelmének fokozása, valamint a megfelelő, próbaidő alatti magatartási szabályok és alternatív szankciók alkalmazásának megkönnyítése az olyan elkövetők esetében, akik nem az elítélés szerinti államban élnek”.

52. Az uniós jogalkotó által biztosított e lehetőség ellenére nem szabad elfelejteni, hogy az annak alkalmazására való lehetőség végső soron *a szóban forgó büntetőítéletet meghozó tagállam önkéntes és szuverén döntésén* alapul. Ennélfogva nyilvánvaló, hogy annak lehetősége, hogy a büntetőítélet végrehajtásának más tagállam részére történő átadásáról rendelkezzenek, csak megerősíti azt a szabályt, amely szerint minden tagállam joghatósággal rendelkezik a bíróságai által hozott büntetőítéleteknek a saját területén, a nemzeti joga által meghatározott módon történő végrehajtására.

53. A Beshkov ítéletben a Bíróság elismerte a joghatóságnak a tagállamok között a büntető igazságszolgáltatás területén történő, a 2008/675 kerethatározat által előírt megosztását, és megállapította, hogy e kerethatározat 3. cikkének (3) bekezdése „kizárja az említett [korábbi] büntetőítéletek *bármely felülvizsgálatát*, amelyeket tehát úgy kell figyelembe venni, ahogyan azokat meghozták”. [30] A Bíróság ezt követően úgy határozott, hogy e kerethatározattal ellentétes az, ha egy tagállam a korábbi büntetőítéletek figyelembevétele során „megváltoztatja [a más tagállamban kiszabott] büntetés *végrehajtási módját*”. [31]

54. A jelen indítvány fenti pontjaiban azonosítottam a korábbi büntetőítéletek figyelembevételére vonatkozó kötelezettség alóli azon kivételeket, amelyeket véleményem szerint a jelen ügyben figyelembe lehet venni. Meg kell jegyezni, hogy *a szóban forgó kivételek nem járnak azzal a hatással, hogy az érintett eseteket kivonják az említett kerethatározat hatálya alól*, hanem inkább a kölcsönös elismerés elvétől való eltéréseket írnak elő bizonyos feltételek teljesülése esetén.

D. A 2008/675 kerethatározat alapjául szolgáló elvek jelen ügyre történő alkalmazása

55. A fenti megfontolások fényében arra a következtetésre jutok, hogy az első büntetőítélet keretében kiszabott büntetés végrehajtása felfüggesztésének – e büntetés bolgár területen való tényleges végrehajtásának elrendelése céljából történő – visszavonása *a végrehajtási mód*

[29] EU:C:2020:80, 67. pont.

[30] Beshkov ítélet, 44. pont. Kiemelés tőlem.

[31] Beshkov ítélet, 47. pont. Kiemelés tőlem.

megváltoztatásának, következésképpen pedig a 2008/675 kerethatározat 3. cikkének (3) bekezdése értelmében vett „beavatkozásnak” minősül. Azzal a hatással jár ugyanis, hogy *megváltoztat egy korábbi büntetőítélet végrehajtásával kapcsolatos határozatot*. Meg kell jegyezni, hogy az ilyen visszavonás ezenkívül e kerethatározat 3. cikke (4) bekezdésének hatálya alá tartozik, mivel, ha az első büntetőítéletet Bulgáriában, nem pedig Romániában hozták volna meg, annak az alkalmazandó bolgár szabályozás alapján történő figyelembevétele azzal a hatással járt volna, hogy meg kellett volna változtatni a végrehajtási módját, mivel a nemzeti bíróság az eredetileg próbaidőre felfüggesztett büntetés tényleges végrehajtását rendelte volna el.

56. Amint arra a jelen indítványban emlékeztettem, [32] a Bíróság ítélkezési gyakorlatában úgy ítélte meg, hogy a büntetőítélet végrehajtási módjának megváltoztatása, különösen azáltal, hogy visszavonják a másik tagállamban hozott korábbi büntetőítélettel kiszabott büntetés felfüggesztését, és a próbaidőre felfüggesztett büntetést végrehajtandó szabadságvesztés-büntetéssé alakítják át, a korábbi büntetőítélet végrehajtásába való „beavatkozásnak” minősül. Az ezen ítélkezési gyakorlatból eredő elvek álláspontom szerint teljes mértékben alkalmazandók a jelen ügyben.

57. E tekintetben számomra irrelevánsnak tűnik az eljáró bíróság által az előzetes döntéshozatalra utaló határozatában kifejtett azon körülmény, hogy a büntetés végrehajtása felfüggesztésének visszavonását egy kógens rendelkezés alapján kell elrendelni, amely semmilyen mérlegelési jogkört nem biztosít a nemzeti bíróság számára, nem pedig a korábbi büntetőítélet tényleges felülvizsgálata miatt. Emlékeztetni kell arra, hogy a 2008/675 kerethatározat 5. cikkének (1) bekezdése értelmében *az e kerethatározat által előírt kötelezettségek címzettjei a tagállamok*. Ebből következik, hogy a különböző államhatalmi ágak kötelesek – a saját belső alkotmányos rendjükben előírt hatáskörüknek megfelelően – biztosítani e kötelezettségek tiszteletben tartását. Ez a felelősség az igazságszolgáltatást és a jogalkotót egyaránt terheli. Ezért úgy vélem, hogy nincs jelentősége annak, hogy a nemzeti bíróság a törvény alapján mérlegelési jogkörrel rendelkezik, vagy a nemzeti jogalkotó kötelezi arra, hogy meghatározott módon járjon el. Következésképpen az első büntetőítélet végrehajtásába való „beavatkozás” áll fenn.

58. Az elemzés e szakaszában fontos megjegyezni, hogy ez a megállapítás nem ellentétes a 2008/675 kerethatározat (14) preambulumbekezdésével, mivel az ott említett – a „kölcsönhatást”, és így az e kerethatározat 3. cikkének (3) és (4) bekezdése értelmében tiltott „beavatkozást” kizáró – két eset [33] egyike sem áll fenn, amint azt az alábbiakban ki fogom fejteni.

59. Először is meg kell jegyezni, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozat nem tartalmaz olyan információkat, amelyekből arra lehetne következtetni, hogy az első büntetőítéletet már teljes mértékben végrehajtották. A kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott információk szerint QS a második büntetőítélet tárgyát képező bűncselekményt az első büntetőítéletben előírt „próbaidő alatt” követte el. [34] Meg kell jegyezni, hogy a jelen ügy körülményei különböznek a Beshkov ítélet alapjául szolgáló körülményektől, amely ítéletben a Bíróság megállapította, hogy az „[első büntetőítélethez kapcsolódó] próbaidő lejárt, és ennélfogva végleges jelleggel befejez[ődött] [az érintett személyre] kiszabott büntetés felfüggesztett részének végrehajtás[a]”, amely folytán a Bíróság szerint „e büntetés egészét teljes mértékben végrehajtottnak kell tekinteni”. [35] Ezen okokból véleményem szerint a jelen ügy szempontjából abból az előfeltevésből kell kiindulni, hogy *az első büntetőítéletet még nem hajtották végre teljes mértékben*.

[32] Lásd a jelen indítvány 53. pontját.

[33] Lásd a jelen indítvány 49. pontját.

[34] Lásd a jelen indítvány 14. pontját.

[35] Beshkov ítélet, 42. pont.

60. Másodszor meg kell jegyezni, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban semmi nem utal arra, hogy a román igazságügyi hatóságok engedélyezték volna az első büntetőítélet Bulgáriában történő végrehajtását. Éppen ellenkezőleg, az a tény, hogy a kérdést előterjesztő bíróság pontosan a 2008/675 kerethatározat 3. cikke (3) bekezdésének hatályával és a jelen ügyre való alkalmazhatóságával kapcsolatban fogalmaz meg kérdést, különös tekintettel arra az állítólagosan egyértelmű, számára semmilyen mozgásteret nem hagyó kötelezettségre, amelyet a bolgár szabályozás ír elő számára, nevezetesen a valamely másik tagállamban hozott korábbi büntetőítéletben kiszabott, próbaidőre felfüggesztett büntetés végrehajtása felfüggesztésének visszavonását és e büntetés területén történő tényleges végrehajtásának elrendelését, inkább arra enged következtetni, hogy a bolgár igazságügyi hatóságok saját kezdeményezésükre jártak el anélkül, hogy *e tagállamok megállapodtak volna az első büntetőítélet végrehajtásának átadásáról*.

E. A büntetőítélet végrehajtásának esetleges átadásával kapcsolatos megfontolások

61. Egyébiránt kétlem, hogy az alapügy körülményei között sor kerülhetett ilyen megállapodásra, mivel a végrehajtás Bulgáriának történő átadása ellentétes lenne a 2008/947 kerethatározat céljával, amely többek között „az elítéltek *társadalmi beilleszkedésének* elősegítése”, valamint „a megfelelő, próbaidő alatti magatartási szabályok és alternatív szankciók alkalmazásának megkönnyítése az olyan elkövetők esetében, akik nem az elítélés szerinti államban élnek”.[36] Az elítélt lakóhelye szerinti tagállam hatóságai általában alkalmasabb helyzetben vannak ahhoz, hogy a próbaidő alatt újabb bűncselekmény elkövetésétől való tartózkodásra vonatkozó kötelezettség betartását felügyeljék, és az esetleges megsértésének következményeit levonják.[37] Ezért rendelkezik úgy e kerethatározat 5. cikkének (1) és (2) bekezdése, hogy valamely határozat továbbítására vagy a kibocsátó állam illetékes hatóságának kezdeményezésére kerül sor, amennyiben az elítélt személy visszatért vagy vissza kíván térni abba a tagállamba, amelyben a *törvényes és szokásos tartózkodási helye* található, vagy az elítélt személy kérelmére.

62. Ebben az összefüggésben emlékeztetek arra, hogy *az elítélt személy társadalmi rehabilitációja és társadalomba való sikeres beilleszkedése* más uniós normatív jogi aktusok által is követett célnak minősül,[38] amint az a 2008/909 kerethatározat esetében is megállapítható. Amint az a (9) preambulumbekezdéséből kitűnik, a büntetés végrehajtó államban történő végrehajtásának „*javítania* kell az elítélt személy *társadalmi beilleszkedésének esélyét*”.[39] Ráadásul e preambulumbekezdésből kitűnik, hogy az arról való meggyőződés érdekében, hogy a büntetés végrehajtó államban történő végrehajtása a fent említett célt szolgálja-e, a kibocsátó állam – vagyis azon tagállam, amelyben a büntetőítéletet meghozták – illetékes hatósága „olyan tényezőket vesz figyelembe, mint például *az elítélt személy kötődése a végrehajtó államhoz*, az, hogy az elítélt személy a végrehajtó államot tartja-e családi, nyelvi, kulturális, társadalmi vagy gazdasági kapcsolatai, illetve a végrehajtó állammal való egyéb kötődése helyének”.[40] Ezenfelül emlékeztetni kell arra, hogy a C-582/15. sz. van Vemde ügyre vonatkozó indítványában Bot főtanácsnok az említett (9) preambulumbekezdést úgy értelmezte, hogy „az igazságügyi hatóságoknak a büntetések végrehajtására és enyhítésére vonatkozó valamennyi intézkedést

[36] Lásd a jelen indítvány 51. pontját. Kiemelés tőlem.

[37] Lásd ebben az értelemben: 2020. március 26-i A. P. (Próbaidő alatti magatartási szabályok) ítélet (C-2/19, EU:C:2020:237, 52. és 53. pont).

[38] Rosanò, A., „Beshkov or the long road to the principle of social rehabilitation of offenders”, *European Papers*, 3. kötet, 2018, 1. szám, 434. o. E szerző szerint az elkövetők társadalmi rehabilitációja egyes tagállamok alkotmányos hagyományainak részét képezi, és azt egyes uniós normatív aktusok – néha még követendő célként is – említik.

[39] Kiemelés tőlem.

[40] Kiemelés tőlem.

egyéniesíteniük kell, oly módon, hogy az a társadalom érdekeinek és az áldozatok jogainak tiszteletben tartása mellett a visszaesés megelőzésén kívül *előmozdítsa az elítélt társadalomba való beilleszkedését vagy újra beilleszkedését is*”.[41]

63. Márpedig a jelen ügyben az elítélt személy román állampolgár, aki Romániában rendelkezik lakóhellyel, így az illetékes román hatóságoknak első látásra nem volt okuk arra, hogy az első büntetőítéletet a próbaidő alatti magatartási szabályok felügyelete céljából továbbítsák a bolgár hatóságoknak, és e személynek valószínűleg nem is állt érdekében, hogy ilyen átadást kérjen. E büntetőítéletnek a – próbaidő alatt Bulgáriában elkövetett újabb bűncselekményt követően történő – tényleges végrehajtása céljából a bolgár hatóságok részére történő későbbi továbbítása, valamint a végrehajtás felfüggesztésének a bolgár szabályozásnak megfelelő visszavonása ezenkívül nem járulhat hozzá az említett személy társadalmi beilleszkedéséhez. E megfontolások megerősítik azon meggyőződésemet, hogy a 2008/947 kerethatározat célját meghiúsítaná, ha QS-nek külföldön kellene letöltenie a büntetését.

64. Ezzel együtt meg kell állapítani, hogy bár vannak bizonyos akadályai a Romániában hozott első büntetőítélet végrehajtásának, az illetékes bolgár hatóságok a második büntetőítéletet a 2008/909 kerethatározat alapján továbbíthatják az illetékes román hatóságoknak e második büntetőítélet Romániában történő végrehajtása céljából, feltéve hogy QS ehhez hozzájárul, és az e kerethatározatban előírt feltételeket tiszteletben tartják. Adott esetben a román bíróságok feladata annak értékelése, hogy a második büntetőítélet milyen hatással van az első büntetőítélet végrehajtási módjára. A megfelelő igazságszolgáltatás érdekében számomra célszerűnek tűnik, hogy a Bíróság felhívja a kérdést előterjesztő bíróság figyelmét a 2008/909 kerethatározat által biztosított ezen lehetőségre.

65. A fenti megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy a 2008/675 kerethatározat 3. cikkének (3) és (4) bekezdésével ellentétes az olyan nemzeti rendelkezések alkalmazása, amelyek azzal a hatással járnának, hogy valamely tagállam nemzeti bíróságát egy másik tagállamban korábban elítélt személlyel szemben indított új büntetőeljárás keretében arra kötelezik, hogy vonja vissza a másik tagállamban hozott korábbi büntetőítéletben kiszabott büntetés végrehajtásának felfüggesztését, és rendelje el e büntetésnek a saját tagállama területén történő tényleges végrehajtását.

VI. Végkövetkeztetés

66. A fenti megfontolások összessége alapján azt javaslom, hogy a Bíróság a Rayonen sad Nesebar (neszebari kerületi bíróság, Bulgária) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre a következő választ adja:

Az Európai Unió más tagállamaiban hozott ítéleteknek egy új büntetőeljárásban való figyelembevételéről szóló, 2008. július 24-i 2008/675/IB tanácsi kerethatározat 3. cikkének (3) és (4) bekezdését

[41] Bot főtanácsnok van Vemde ügyre vonatkozó indítványa (C-582/15, EU:C:2016:766, 48. pont); Bot főtanácsnok Ognyanov ügyre vonatkozó indítványa (C-554/14, EU:C:2016:319, 107. és 108. pont). Kiemelés tőlem.

a következőképpen kell értelmezni:

azzal ellentétes az olyan nemzeti rendelkezések alkalmazása, amelyek azzal a hatással járnának, hogy valamely tagállam nemzeti bíróságát egy másik tagállamban korábban elítélt személlyel szemben indított új büntetőeljárás keretében arra kötelezik, hogy vonja vissza a másik tagállamban hozott korábbi büntetőítéletben kiszabott büntetés végrehajtásának felfüggesztését, és rendelje el e büntetésnek a saját tagállama területén történő tényleges végrehajtását.